

tože dřívější právní zástupce žalobců i při ústním jednání v první stolici ještě vysvětloval, že druhou žalovanou stranou jest »knížecí lesní správa«, setrval při tom i v odvolání, uváděje, že musil podati žalobu proti »lesní správě« a také nynější právní zástupce žalobců setravá při tom i v rekursu. Marně tedy uplatňuje podružně, že mu soud mohl naříditi, aby označil za žalovanou stranu knížete Jana L-a, nebo, že mohl žalobu knížeti doručiti, neboť soud není oprávněn zasahovati do disposičního práva žalobcova a vnucovati mu, by někoho žaloval, koho žalovati nechce. Odvolací soud sice nevyslovil, že žalobu odmítá, ale tento nutný důsledek podle § 478 prvý odstavec c. ř. s. podává se z důvodů odvolacího soudu, zejména o nenapravitelnosti vady, takže jest zjevno, že tu jde jen o přehlédnutí.

Čís. 7990.

Při obchodních kupech s dodáním zboží v sukcesivních partiích jest prodávatel, ocitl-li se kupitel se zaplacením jedné z těchto dodávek v prodlení, oprávněn, vykonati ohledně všech ještě nevyřizených dodávek volbu podle čl. 354 obch. zák. nebo další dodávky až do zaplacení kupní ceny zadržeti, aniž by ho stihly následky prodlení s dodáním. Lhostejno, že dodání pozdějších dodávek nebylo v kupní smlouvě učiněno výslovně závislým na zaplacení dřívějších dodávek. Lhostejno též, že prodávatel netrval při dřívějších dílčích dodávkách na přesném dodržení smluvené platební lhůty, leč že by byl vyřídil některou pozdější odvolanou dodávku přes to, že dřívější dodávky nebyly zaplacený.

(Rozh. ze dne 20. dubna 1928, Rv II 335/27.)

Žalobu prodávatele na kupitele o zaplacení 4.160 Kč o b a n i ž š í s o u d y zamítly.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc soudu prvé stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Žalobkyně napadá rozsudek odvolacího soudu z dovolacích důvodů čís. 3 a 4 § 503 c. ř. s. Žalobní nárok prýští z kupní smlouvy stran ze dne 7. srpna 1925, jež měla za předmět dodání a odebrání 10.000 kg škrobu v sukcesivních partiích podle odvolání žalované strany do konce května 1926 proti zaplacení jednotlivých dílčích dodávek do 30 dnů po dodání. Žalobkyně vykonala ohledně zbytku zboží 5.000 kg škrobu ve fakturované ceně 19.000 Kč pro prodlení žalované strany v odebrání prodej ve smyslu čl. 343 obch. zák. a domáhá se žalobou náhrady škody z tohoto prodeje 4.160 Kč. Pro posouzení žalobního nároku bylo na základě skutkového děje oběma nižšími soudy zjištěného v prvé řadě řešiti otázku, zda pro prodej na účet žalované strany byly zákonné předpoklady, zejména, zda žalovaná byla v prodlení

s odebráním poslední partie zboží čili nic. Odvolací soud rozřešil ve shodě se soudem prvé stolice tuto otázku ve smyslu záporném s tím odůvodněním, že žalobkyně podle obsahu kupní smlouvy nebyla oprávněna dodání odvolaného zbytku zboží činiti závislým na předchozím zaplacení předešlé vyřízené dodávky, že tedy, nedodavši zbytek zboží na odvolání strany žalované ve lhůtě smluvené, aniž v dodatečné lhůtě žalovanou jí poskytnuté do 28. května 1926, ocitla se v prodlení, což opravňovalo žalovanou od smlouvy ohledně dodávky zbytku zboží ustoupiti a zbavilo žalobkyni práva k prodeji zboží ve smyslu čl. 343 obch. zák. Než dovolací soud nemůže sdíleti toto právní stanovisko. Podle ustálené judikatury (rozh. nejv. soudu z 6. října 1926 Rv I 735/26 č. sb. 6342) a podle literatury (viz Staub-Pisko vydání z roku 1910 str. 341-342 a 352, 353) jest při obchodních kupech, které, jako tento kup, o nějž jde, mají za předmět dodání zboží v sukcesivních partiích, po rozumu čl. 359 obch. zák. prodávatel, když se kupitel se zaplacením jedné z těchto dodávek ocitl v prodlení a když není jiného ujednání, oprávněn, vykonal i ohledně všech ještě nevyřízených dodávek volbu podle čl. 354 obch. zák. nebo další dodávky až do zaplacení kupní ceny zdržeti, aniž by ho stihly následky prodlení v dodání, poněvadž toto jeho prodlení nelze pokládati za jím zaviněné. Důsledkem toho v souzeném případě, kde žalovaná se zaplacením poslední vyřízené dodávky, nezaplavši ji ve smluvené lhůtě do 3. dubna 1926, byla v prodlení, neocitla se žalobkyně, nedodavši odvolaný zbytek zboží žalované v udělené jí dodatečné lhůtě do dne 28. května 1926 v prodlení; žalovaná nebyla oprávněna z tohoto důvodu vykonal volbu podle čl. 355 obch. zák. odstupem od smlouvy ohledně této zbytkové dodávky, naopak žalovaná strana ocitla se v prodlení s přijetím zbytkového zboží, k jehož odebrání jí žalobkyně, když kupní cenu za poslední vyřízenou dodávku zapravila teprve začátkem června 1926, vyzvala, pohroživši jí zároveň veřejným prodejem zboží ve smyslu čl. 343 obch. zák. Nelze tvrditi, že žalovaná nebyla již povinna výzvě žalobkyně vyhověti, poněvadž se stala po 31. květnu 1926, tudíž opožděně po vypršení lhůty k vyřízení poslední dodávky mezi stranami smluvené. Když žalobkyně, jak zjištěno, již dopisem ze dne 27. května 1926 projevila ochotu k okamžitému vyřízení poslední dodávky pod podmínkou, že žalovaná ihned dlužné peníze za předešlou dodávku zašle, když pak žalované dopisem ze dne 31. května 1926 oznámila, že dodávka jest pro ni k odeslání pohotova a když žalovaná, jak nesporno, pak do 31. května 1926 dlužný peníz nezaplatila a zbožím potřebným nedisponovala, ocitla se žalovaná v prodlení s odebráním dodávky a toto její prodlení opravňovalo žalobkyni vyzvati ji k odebrání oné dodávky pod následky čl. 343 obch. zák. i po 31. květnu 1926. Jest lhostejno, že v kupní smlouvě dodání pozdějších dodávek nebylo výslovně učiněno závislým na zaplacení dřívějších dodávek, neboť sprostění prodávatele z povinnosti k plnění dalších dodávek při prodlení kupitele se zaplacením předešlých, vyřízených dodávek plyne, jakž shora uvedeno bylo, ze samé povahy smlouvy. Bez významu jest také, že žalobkyně netrvala při dřívějších dílčích dodávkách na přesném dodržení smluvené lhůty platební, když ani tvrzeno nebylo, že žalobkyně i jen jednou pozdější odvolanou dodávku vyřídila, aniž byly dřívější do-

dávky zaplacený. Tím, že žalobkyně na odvolání žalované dopisem ze dne 25. května 1926 projevila ochotu, zbytek zboží dodati do osmi dnů a že dopisem ze dne 31. května 1926 oznamuje, že zboží jest pro žalovanou k odeslání připraveno, ač tehdy poslední vyřízená dodávka ještě zaplacená nebyla, nevzdala se žalobkyně práva zboží to zadržeti až do zaplacení poslední vyřízené dodávky, neboť žalobkyně netoliko v těchto dopisech, nýbrž i v ostatních dopisech v této věci žalované zaslaných vždy žádá zároveň zaplacení poslední vyřízené dodávky a ve svém dopise ze dne 27. května 1926 výslovně prohlašuje, že zbytek zboží odešle teprve po dojití peněz za poslední dodávku. Poněvadž žalovaná, jak shora bylo doličeno, nebyla oprávněna dávat žalobkyni k dodání zbytku zboží dodatečnou lhůtu ve smyslu čl. 355, 356 obch. zák., netřeba obírat se otázkou, nižšími soudy řešenou, zda dodatečná lhůta byla přiměřená čili nic. Je-li zjištěno, že žalovaná s odebráním zbytku zboží byla v zaviněném prodlení, jest tím i zjištěno, že žalobkyně byla oprávněna přikročiti k prodeji neodebraného zboží po rozumu čl. 343 obch. zák. a požadovati náhradu škody z tohoto prodeje na žalované straně. Než o tomto náhradním nároku nelze dovolacímu soudu rozhodnouti, poněvadž nižší soudy důsledkem svého právního stanoviska opomenuly zjistiti, zda prodej ve smyslu čl. 343 obch. zák. proveden byl podle předpisu tohoto zákonného ustanovení, jaký čistý výtěžek při prodeji tom byl docílen, jaký rozdíl se mezi tímto čistým ziskem a mezi smlouvenou kupní cenou tohoto zboží vyskytl, a v jaké výši tudíž žalobkyně takto prodlením žalované strany utrpěla škodu.

Čís. 7991.

Zemský fond (na Moravě) jest oprávněn domáhati se na manželském otci náhrady útrat ošetření dítěte v nemocnici, třebaž otec nesouhlasil s odevzdáním dítěte, podezřelého nakažlivou nemocí, do nemocnice. Jen ohledně osob podezřelých nákazou hradí stát náklad na dozor k nim a na jejich izolaci (na jejich stravování).

Prostředky, potřebnými k ošetřování, nemíní zákon (§ 16 zákona ze dne 13. července 1922, čís. 236 sb. z. a n.) ani léky, natož pak stravování.

(Rozh. ze dne 20. dubna 1928, Rv II 652/27.)

Moravský zemský fond domáhal se na žalovaném náhrady nákladů, jež vznikly ošetřováním syna žalovaného v nemocnici, kamž byl dán z rozkazu okresní politické správy jako podezřelý. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby. Důvody: Ze svědectví Dr. L-a a Dr. R-a vyplývá závěr, že tu bylo aspoň podezření spály. I pouhé takové podezření však stačí, by byla nařízena izolace; to plyne i z ustanovení § 17 ve spojení s § 2 zákona ze dne 14. dubna 1913 čís. 67 ř. zák., i z ustanovení § 1 a násl. nařízení ze dne 22. února 1915 čís. 39 ř. zák. Útraty izolace nese ovšem